

**AGENCIJA ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA
GLAVNOG GRADA D.O.O. PODGORICA**

**GODIŠNJI PROGRAM UPRAVLJANJA
ZA PARK PRIRODE "KOMOVI"
NA TERITORIJI GLAVNOG GRADA
ZA 2024. GODINU**

Novembar 2023. godine

SADRŽAJ

I UVOD

II CILJEVI ZAŠTITE, OČUVANJA, UNAPREĐENJA I ODRŽIVOG
KORIŠĆENJA ZAŠTIĆENOG PODRUČJA

III PLANIRANE AKTIVNOSTI ZA 2024. GODINU

IV TABELARNI PRIKAZ PLANIRANIH AKTIVNOSTI ZA 2024. GODINU

V IZVORI FINANSIRANJA

I UVOD

Godišnji Program upravljanja za Park prirode "Komovi" na teritoriji Glavnog grada donosi se u skladu sa članovima 58 i 59 Zakona o zaštiti prirode („Sl.list CG“, br.54/16), članom 6 Odluke o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću Agencija za upravljanje zaštićenim područjima Glavnog grada Podgorica (Sl. list CG - opštinski propisi, br. 24/16 od 27.05.2016, 054/19 od 30.12.2019.) i Planom upravljanja za Park prirode "Komovi" na teritoriji Glavnog grada 2022-2026. godine (usvojen na XXX sjednici Skupštine GG 27. decembra 2021.), kojima je propisano da Društvo donosi godišnji program upravljanja, a koji na prijedlog izvršnog direktora usvaja Savjet Društva, a saglasnost daje nadležni organ lokalne uprave, Sekretarijat za planiranje prostora i održivi razvoj.

Ovaj program se izrađuje u skladu sa Priručnikom za izradu godišnjih programa upravljanja zaštićenim područjima. Naručilac ovog priručnika je UNEP - GEF projekat za morska zaštićena područja „Promovisanje i upravljanje zaštićenim područjima kroz integrisanu zaštitu morskih i priobalnih ekosistema u obalnom području Crne Gore“. Nosioc izrade priručnika je Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

Tabela 1. Informacije o zaštićenom području

VRSTA I KATEGORIJA ZAŠTITE	POVRŠINA (na teritoriji Glavnog grada)	ADMINISTRATIVNE GRANICE	GODINA PROGLAŠENJA	NAZIV AKTA PROGLAŠENJA
Park prirode	13208,18 ha	Granice su definisane Odlukom o proglašenju	2015.	Odluka o proglašenju Regionalnog parka „Komovi“ za teritoriju Glavnog grada Podgorica (Sl. list CG – opštinski propisi, br. 6/15)

Agencija za upravljanje zaštićenim područjima Podgorice je osnovana marta 2021. godine i upravlja sa četiri zaštićena područja na teritoriji GG (PP "Komovi", PP "Rijeka Zeta", SP "Pećina Magara" i SP "Park šuma Gorica").

U skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i Odlukom o osnivanju Društva, Agencija obavlja poslove zaštite, unapređenja, promocije i održivog razvoja zaštićenog područja; obezbjeđuje službu zaštite; obezbjeđuje sprovođenje mjera zaštite prirode u skladu sa ciljevima zaštite, zonama i režimima zaštite; prati stanje u zaštićenim područjima, kao i priprema i donosi planove i programe upravljanja zaštićenim područjima.

Tabela 2. Obradivači godišnjeg programa upravljanja zaštićenim područjem

IME I PREZIME	RADNO MJESTO ILI FUNKCIJA	ORGANIZACIONA JEDINICA UPRAVLJAČA ILI DRUGI SUBJEKT
Jasna Gajević	V.D. Izvršna direktorica	
Ana Pajević Tošić	Savjetnica za zaštitu životne sredine	Služba za stručno-administrativne poslove
mr Sanja Pavićević	Savjetnica za zaštitu životne sredine	Služba za stručno-administrativne poslove
Milena Đurasović	Poslovna sekretarka	Služba za stručno-administrativne poslove

Tabela 3. Opšta i planska akta na osnovu kojih je urađen godišnji program upravljanja

NAZIV DOKUMENTA	USKLAĐENOST	REFERENCA	PLANIRANA GODINA REVIZIJE/ IZRADE NOVOG DOKUMENTA	NAPOMENA
Odluka o osnivanju Agencija za upravljanje zaštićenim područjima Podgorice	"Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 24/16 i 54/19			
Statut Agencije	Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", broj 047/21 od 31.12.2021.god			
Pravilnik o unutrašnjem redu i radu Službe zaštite u zaštićenim područjima Podgorice	Odluka Savjeta br.533 od 29.09.2022.god.			
Plan upravljanja za PP Komovi na teritoriji PG za 2022-2026	Usvojen na XXX sjednici Skupštine GG 27. decembra 2021.god.			

Tabela 4. Trenutno zaposlena lica

NAZIV RADNOG MJESTA	BR. RADNIH MJESTA	ORGANIZACIONA JEDINICA/SLUŽBA	OBRAZOVNI PROFIL	VRSTA RADNOG ANGAŽOVANJA	NAPOMENA
Izvršni/a direktor/ica	1	/	VII-Fakultet iz oblasti društvenih nauka	određeno	V.D. Izvršna direktorica (do 6 mjeseci)

			fakultet- biologija		
Savjetnik/ca za zaštitu životne sredine	1	Služba za stručno administrativne poslove	VII 1- Prirodno- matematički fakultet - fizika	neodređeno	
Šef/ica službe zaštite	1	Služba zaštite	VII 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka	neodređeno	
Poslovni/a sekretar/ka	1	Služba za stručno administrativne poslove	VI 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka	neodređeno	
Zaštitar/ka	3	Služba zaštite	III ili IV stepen, da ispunjavaju uslove koji su utvrđeni Zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine	neodređeno	

Tabela 5. Potrebe za zapošljavanjem novih lica

NAZIV RADNOG MJESTA	BR. RADNIH MJESTA	ORGANIZACIONA JEDINICA/ SLUŽBA	OBRAZOVNI PROFIL	VRSTA RADNOG ANGAŽOVANJA	NAPOMENA
Pomoćnik/ca direktora	1	/	VII 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka-Pravni fakultet	određeno	
Šef/ica službe za administrativne poslove	1	Služba za administrativne poslove	VII1-Pravni fakultet	neodređeno	
Saradnik/ca za ekonomsko- finansijske poslove	1	Služba za administrativne poslove	VII1- Ekonomski fakultet	neodređeno	

Saradnik/ca za razvoj i unaprijeđenje SP „Park šuma Gorica“	1	Služba za administrativne poslove	VII 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka ili tehničko tehnoloških nauka ili humanističkih studija	neodređeno	
Saradnik/ca za razvoj i unapređenje PP „Komovi“	1	Služba za administrativne poslove	VII 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka ili tehničko tehnoloških nauka ili humanističkih studija	neodređeno	
Saradnik/ca za razvoj i unapređenje PP „Rijeka Zeta“ i SP „Pećina Magara“	1	Služba za administrativne poslove	VII 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka ili tehničko tehnoloških nauka ili humanističkih studija	neodređeno	
Saradnik/ca za odnose sa javnošću, marketing i turizam	1	Služba za administrativne poslove	VII 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka ili humanističkih studija	neodređeno	
Saradnik/ca za pisanje i praćenje projekata	1	Služba za administrativne poslove	VII 1- Fakultet iz oblasti društvenih nauka ili tehničko tehnoloških nauka ili humanističkih studija	neodređeno	

Šef/ica stručne službe	1	Stručna služba	VII1- PMF- biologija ili šumarski fakultet ili fakultet iz oblasti tehničko tehnoloških nauka	neodređeno	
Savjetnik/ca za šumarstvo	1	Stručna služba	VII1- šumarski fakultet	neodređeno	
Savjetnik/ca za zaštitu prirode	1	Služba za stručne poslove	VII-1 Prirodno-matematički fakultet- biologija	neodređeno	

Tabela 6. Materijalno – tehnički resursi – nekretnine

NAZIV	POVRŠINA	SVRHA	VLASNIŠTVO	NAPOMENA
Poslovni prostor, Bulevar revolucije 78, 81000 Podgorica	40m ²	Privremeni smještaj Agencije za upravljanje zaštićenim područjima Podgorice, uz mogućnost produženja	Vlada Crne Gore	Zaključci Vlade Crne Gore davanje nepokretnosti u svojini Crne Gore privremeno upravljanje i korišćenje bez naknade Glavnom gradu Podgorica, za potrebe smještaja Agencije za upravljanje zaštićenim područjima Podgorice (br. 01-018/20-2945, od 07.05.2020.); Ugovor o ustupanju na privremeno upravljanje i korišćenje bez naknade poslovnog prostora (br. 0201-6231, od 01.07.2020.)

Tabela 7. Materijalno – tehnički resursi – pokretna imovina

NAZIV	BROJ	SVRHA	VLASNIŠTVO	NAPOMENA
Dacia Duster PGCGK60	1	Prevoz	Pravo korišćenja	
Lada Niva 4x4 PGCG707	1	Prevoz	Pravo korišćenja	

Priključno vozilo-prikolica	1	Transport	Vlasništvo upravljača	
Šreder - benzinska drobilica za grane 11.7 ks, 420 ccm Gude	1	Uništavanje drvnog otpada	Vlasništvo upravljača	
Dron sa pratećom opremom	1	Nadzor i snimanje nenaseljenog dijela zaštićenog područja	Vlasništvo upravljača	
Fotoaparat sa pratećom opremom	1	Slikanje biljnih i životinjskih vrsta	Vlasništvo upravljača	
Saobraćajni znak (Informativna turistička tabla)	5	Obilježavanje zaštićenog područja	Vlasništvo upravljača	
Info tabla	1	Informativna tabla	Vlasništvo upravljača	
Laptop	6	IT oprema	Vlasništvo upravljača	
Desktop računar	1	IT oprema	Vlasništvo upravljača	
Radio Veza MOTOROLA sa punjačima	4	Komunikaciona oprema	Vlasništvo upravljača	
Kamera za snimanje divljači <i>Browning</i>	6	Monitoring životinjskih vrsta	Vlasništvo upravljača	
Dvogled	1	Monitoring životinjskih vrsta	Vlasništvo upravljača	

II CILJEVI ZAŠTITE, OČUVANJA, UNAPREĐENJA I ODRŽIVOG KORIŠĆENJA ZAŠTIĆENOG PODRUČJA

Jednogodišnji Plan upravljanja sadrži ciljeve i aktivnosti koje su predviđene Planom upravljanja Parka prirode „Komovi” 2022-2026., koje je neophodno uspostaviti, ali i kontinuirano obavljati: zaštita i nadzor nad prirodnim vrijednostima Parka i kontrola korisnika Parka, kao i održivo korišćenje prirodnih dobara Parka.

U okviru Petogodišnjeg plana upravljanja Parka prirode "Komovi" na teritoriji Glavnog grada, za period 2022-2026., identifikovane su tri uvezane funkcije (zaštita, razvoj i logistička podrška) koje imaju za cilj sprovođenje i unapređenje mjera kojima će se ostvariti glavni cilj koji treba ispuniti - zaštita i održivo korišćenje zaštićenog područja.

S tim u vezi, Petogodišnjim planom definisano je 13 strateških i 30 operativnih ciljeva koji su kroz godišnji Program upravljanja prepoznati i razrađeni i to:

1. Očuvanje prioriternih vrsta i staništa,
2. Smanjenje prepoznatih pritisaka na biodiverzitet,
3. Doprinos u borbi protiv klimatskih promjena,
4. Pospješivanje poljoprivredne proizvodnje,
5. Podržavanje održivog šumarstva,
6. Podržavanje razvoja održivog turizma,
7. Podsticanje ruralnog razvoja,
8. Unaprijeđivanje administrativnih kapaciteta,
9. Unaprijeđivanje ljudskih kapaciteta,
10. Unaprijeđivanje tehničkih kapaciteta,
11. Uspostaviti saradnju sa akterima,
12. Unaprijediti finansijsku održivost,
13. Edukacija i podizanje svijesti aktera.

Aktivnosti u godišnjem programu upravljanja svrstane su u jednu od odgovarajućih i preporučenih tematskih oblasti, bez obzira da li nazivi tih tematskih oblasti u potpunosti odgovaraju nazivima tematskih oblasti plana upravljanja.

Preporučene tematske oblasti su:

1. Zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti
2. Podrška očuvanju kulturno - istorijskih vrijednosti
3. Podrška održivom korišćenju prirodnih dobara
4. Upravljanje posjećivanjem, edukacija, interpretacija i promocija
5. Saradnja s lokalnom zajednicom
6. Razvoj kapaciteta upravljača

Realizacijom Petogodišnjeg plana upravljanja kroz jednogodišnje planove rada Upravljača podstiče se unapređenje stepena zaštite prostora, održivo korišćenje, promocija i prezentovanje značaja zaštite prirodnih dobara.

Kroz jednogodišnji program definišu se prioritne aktivnosti na očuvanju, održavanju i monitoringu prirodnih i drugih vrijednosti i segmenata životne sredine.

III PLANIRANE AKTIVNOSTI ZA 2024. GODINU

3.1 Zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti

3.1.1 Očuvanje prioriternih vrsta i staništa

Agencija će u saradnji sa naučno-istraživačkim institucijama nastaviti da radi na inventarizaciji biljnih i životinjskih vrsta, kao i staništa u cilju očuvanja i praćenja stanja biodiverziteta u narednom periodu. S tim u vezi, neophodan je nastavak saradnje sa stručnim institucijama (Agencija za zaštitu životne sredine, Prirodnjački muzej), kao i sa

naučno-istraživačkim institucijama (Prirodno-matematički fakultet i Biotehnički fakultet Univerziteta Crne Gore, Univerzitet Donja Gorica) na identifikaciji prioritetnih vrsta i staništa, predlaganju aktivnih mjera zaštite i njihovom praćenju.

Nastaviće se saradnja sa NVO "Centar za zaštitu i proučavanje ptica" u cilju praćenja krupnih zvjeri, analize stanja i pripreme preporuka u cilju zaštite ovih vrsta i njihovih staništa na teritoriji Parka.

3.1.2 Uspostavljanje baze podataka za vrste i staništa u Parku

Svi podaci koji se dobiju ažuriraće se u bazu podataka o biljnim i životinjskim vrstama koje se nalaze na prostoru Parka. Baza podataka će poslužiti za upravljanje, korišćenje i praćenja stanja zaštićenog područja, kao i za potrebe uspostavljanja sistema savremenog upravljanja zaštićenim područjem.

3.2 Podrška očuvanju kulturno - istorijskih vrijednosti

Posebna pažnja se mora posvetiti očuvanju katuna i problemima u vezi sa izgradnjom nelegalnih objekata u Parku.

Aktivnosti na sprječavanju nelegalne gradnje na kojima će se raditi:

- Nastaviće se saradnja i koordinacija sa inspekcijom prostora i ekološkom inspekcijom u cilju kontrole i nadzora nad aktivnostima koje se dešavaju na prostoru Parka;
- Pripremiće se model monitoringa i kontrole nad gradnjom objekata u Parku.

3.3 Podrška održivom korišćenju prirodnih dobara

U cilju smanjenja prepoznatih pritisaka na području Parka, Agencija će kroz različite vidove saradnje nastaviti sa konkretnim aktivnostima kako bi prepoznate pritiske smanjila.

3.3.1 Aktivnosti na sprječavanju neodrživog branja borovnica

Nastaviće se saradnja sa lokalnim stanovništvom i pratiće se dvije reprezentativne lokacije borovnjaka.

Nadzor i kontrolu ovih lokaliteta vršiće rendžeri.

3.3.2 Aktivnosti na prevenciji požara

U saradnji sa Službom zaštite i spašavanja GG pripremiće se Protokol u cilju koordinacije i postupanja prilikom požara, i organizovati edukacija lokalnog stanovništva i rendžera.

Kroz donacije Agencija planira nabavku protivpožarne opreme koju bi podijelila lokalnom stanovništvu.

3.3.3 Aktivnosti na sprječavanju krivolova

Uspostaviće se saradnja sa Lovачkim savezom Crne Gore, naučno-istraživačkim institucijama i nevladinim organizacijama koje se bave monitoringom divljih vrsta kako bi se razmijenile informacije i sakupili neophodni podaci u cilju pripreme popisa i distribucije lovnih vrsta na teritoriji Parka.

Zajednički izlasci na teren u cilju praćenja stanja lovnih vrsta sprovodiće se periodično.

3.3.4 Aktivnosti na sprječavanju neplanskog odlaganja otpada

Planiraju se aktivnosti na mapiranju divljih odlagališta otpada na teritoriji Parka.

Nastaviće se akcije čišćenja u saradnji sa d.o.o. Čistoća i NVO organizacijama, i postavljanja korpi na 3 ključne lokacije u Parku.

3.3.5 Aktivnosti na sprječavanju neodrživog gazdovanja šumama

Agencija će unaprijediti saradnju i koordinaciju sa Upravom za gazdovanje šumama i lovištima CG, kao i Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede na zaštiti šuma u parku. Kroz projekat GEF 7 angažovaće se eksperti koji će pripremiti analizu pojedinih šumskih odeljenja i dati konkretne preporuke za sanaciju područja, kao i dati preporuke za buduće planiranje i korišćenje šuma. Uspostaviće se saradnja sa vlasnicima privatnih šuma i dobiti podrška za izradu Planova gazdovanja privatnim šumama.

Rendžeri i šumarska inspekcija će nastaviti zajedničke obilaske terena u cilju nadzora i kontrole gazdinskih jedinica Vučji potok i Opasanica, koje se nalaze u okviru zaštićenog područja.

Pratiće se i vršiti kontrola Lovišta posebne namjene za PP Komovi, koje je u granicama zaštićenog područja i raditi na realizaciji programa lovišta.

3.3.6 Aktivnosti na mapiranju vodenih objekata

Uspostaviće se saradnja sa Zavodom za hidrometeorologiju i seizmologiju u cilju mapiranja vodenih objekata na teritoriji Parka.

3.4 Upravljanje posjećivanjem, edukacija, interpretacija i promocija

3.4.1 Uspostaviti sistem upravljanja posjetiocima

U cilju zaštite i nadzora prostora Parka prirode planirano je postavljanje kontrolnih kućica i rampi na dvije lokacije na području Parka. S tim u vezi, neophodno je planirati

zapošljavanje radnika koji će vršiti nadzor i evidenciju svih posjetilaca koji ulaze u Park. Paralelno će se razmotriti i opcije i modeli naplate ulaza u Park, kao i drugih oblika naknada. Planirana je i izgradnja i obilježavanja parking mjesta na ulazu u Park kod kontrolnih kućica.

U cilju obilježavanja zaštićenog područja nastaviće se aktivnosti na postavljanju info i edukativnih tabli, kao i odgovarajućeg mobilijara. Rendžerska služba Agencije u saradnji sa Planinarskim savezom i planinarskim društvima radiće na održavanju pješačkih staza.

Kod Bukumirskog jezera urediće se mjesta za roštilj, i od kamena sa lokacije izgraditi guvno koje će poslužiti za okupljanje posjetilaca i organizovanje raznih događaja.

3.4.2 Uspostavljanje tri turistička proizvoda u Parku

Nastaviće se saradnja sa Turističkom organizacijom Podgorice. Uradiće se analiza potencijalnih turističkih proizvoda na prostoru parka. Uspostaviće se saradnja sa turističkim agencijama u cilju identifikacije i razvijanja novog turističkog proizvoda.

3.4.3 Saradnja sa informativnim glasilima i stručnim časopisima

Prikazivanje, odnosno promocija prirodnih vrijednosti PP "Komovi" nastaviće se u 2024. godini, i to kroz medijsko prikazivanje rezultata i uspjeha na očuvanju i unapređenju zaštićenog područja (dnevne novine, časopisi, radio, televizija, društvene mreže), kroz snimanje popularnih edukativnih programa i štampanje brošura i priručnika.

Nastaviće se sa objavljivanjem postova i tekstova na društvenim mrežama i websajtu Agencije.

3.4.4 Edukacija i podizanje svijesti aktera

Posebna pažnja posvetiće se edukaciji i jačanju svijesti šire javnosti o značaju zaštite prirode i to kroz edukativne programe tzv. škole u prirodi, edukaciju lokalnog stanovništva, kao i ključnih institucija o značaju zaštite prirode i očuvanja zaštićenih područja. Posebna pažnja će se posvetiti i izradi programa za volontere, kao i organizaciji posebnih akcija u kojima će oni učestvovati.

3.5 Saradnja sa lokalnom zajednicom

Nastavlja se saradnja Službe zaštite (Rendžerske službe) i Stručne službe sa korisnicima prostora (lokalnim stanovništvom) u cilju informisanja i boljeg razumijevanja zaštite i valorizacije prostora, kao i aktivnosti koje su dozvoljene u određenim zonama zaštite u skladu sa Odlukom i Pravilnikom o unutrašnjem redu.

Nastaviće se saradnja sa Biotehničkim fakultetom na popisu aktivnih katuna i poljoprivrednih proizvođača u parku.

Također uspostaviće se saradnja sa Privrednom komorom/Udruženjem poloprivrednih proizvođača i Zavodom za statistiku.

Organizovaće se tematske radionice za lokalno stanovništvo.

3.6 Razvoj kapaciteta

3.6.1 Unapređenje ljudskih, administrativnih i tehničkih kapaciteta

Jedan od prioriteta će biti na daljem jačanju kapaciteta Agencije u skladu sa novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Agencija će nastaviti sa pripremom i usvajanjem podzakonskih akata i protokola.

Kroz Program obuka organizovaće se ciljane obuke i radionice za zaposlene u Agenciji.

Čuvanje i nadzor su stalne aktivnosti rendžera u cilju preventivne zaštite prirodnih vrijednosti i staništa, a sprovodiće se u saradnji sa inspekcijama i korisnicima prostora.

Agencija je dobila nove prostorije za koje će biti neophodno opremanje (namještaj, laptopovi itd.). Pored toga za Stručnu i Službu zaštite biće neophodna i tehnička oprema za rad, monitoring i nadzor na terenu.

3.6.2 Unapređenje finansijske održivosti

Agencija će nastaviti da prati rokove za pozive i obezbjeđuje učešće na projektima, priprema projektne ideje, izrađuje projekte u skladu sa mjerama datim u petogodišnjim planovima upravljanja, tehnički ih usklađuje sa zahtijevanom formom i kandiduje za finansiranje kod međunarodnih institucija i donatora.

IV TABELARNI PRIKAZ PLANIRANIH AKTIVNOSTI ZA 2024. GODINU

Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti za 2024. godinu sadrži tematske oblasti, specifične ciljeve, kategorije aktivnosti, kodove, aktivnosti, indikatore sprovođenja, dinamiku sprovođenja aktivnosti, odgovorna lica, druge saradnike, procjenu sredstava potrebnih za realizaciju aktivnosti i izvori finansijskih sredstava koji proizilaze iz Petogodišnjeg Plana upravljanje za PP "Komovi" na teritoriji GG, a koji je sastavni dio Godišnjeg Programa rada Agencije. Predloženi indikatori poslužiće za praćenje implementacije ciljeva i aktivnosti koji su dati kroz ovaj program.

Tabela 8. Planirane aktivnosti u godišnjem programu upravljanja

TEMATSKA OBLAST 1: ZAŠTITA I OČUVANJE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI													
KATEGORIJA AKTIVNOSTI	KOD	AKTIVNOST	INDIKATOR SPROVOĐENJA AKTIVNOSTI	PRIORITY	DINAMIKA SPROVOĐENJA				ODGOVORNA LICA ILI ORGANIZACIONA JEDINICA	DRUGI SARADNICI U REALIZACIJI	PROCJENA SREDSTAVA	IZVORI SREDSTAVA (VS-vlastita sredstva, DI - drugi izvori)	NAPOMENA
					01	02	03	04					
Specifični cilj 1.1. (iz plana upravljanja): Do 2026.god. Održati prioriteta stanista													
Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Brojno stanje ciljanih vrsta (najmanje održati nulto stanje)													
	1.1.1	Nastaviti inventarizaciju vrsta i stanista u parku	Terenski obilasci Sprovedena istraživanja		X	X			AUZP/Stručna služba	EPA, PMF	n/a	DI	
	1.1.2	Identifikacija prioritetnih vrsta i stanista u parku	Kartirana stanista i vrste Mapa distribucija vrsta u GIS-u Monitoring protokol za ciljane vrste Monitoring izvještaji		X	X	X		AUZP/Stručna služba	EPA, PMF	n/a	VS,DI	
	1.1.3	Nastaviti praćenje prisustva velikih zvijeri putem kamera zamki	Izveštaj o praćenju stanja sa georeferencama		X	X	X		AUZP/Stručna služba/Služba zaštite	CZIP	500 e	VS,DI	
Specifični cilj 1.2. (iz plana upravljanja): Do 2025.god.uspostaviti informacioni bazu podataka o biodiverzitetu Parka													
Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Baza podataka uspostavljena i koristi se za procese planiranja i donošenja odluka													
	1.2.1	Nastaviti sa skupljanjem literaturnih podataka o flori i fauni Parka	Bibliografija literature Broj reference	X	X	X	X		AUZP/Stručna služba	CANU, PMF, Prirodnjački muzej	n/a	VS,DI	

KOD	AKTIVNOST	INDIKATOR SPROVOĐENJA AKTIVNOSTI	PRIORITET	DINAMIKA SPROVOĐENJA				ODGOVORNA LICA ILI ORGANIZACIONA JEDINICA	DRUGI SARADNICI U REALIZACIJI	PROCJENA SREDSTAVA	IZVORI SREDSTAVA (VS - vlastita sredstva, DI - drugi izvor)	NAPOMENA
				Q1	Q2	Q3	Q4					
1.2.2.	Popunjavanje i unapređenje baze podataka sa GIS podacima	Baza popunjena sa GIS podacima		X	X	X	X	AUZP/Stručna služba	Donatori	n/a	VS,DI	
1.2.3.	Saradnja sa naučno-istraživačkim institucijama	Potpisani Memorandumi o saradnji Realizovane aktivnosti				X	X	AUZP/Stručna služba	CANU, PMF, Prirodjački muzej	n/a	VS,DI	

ATSKA OBLAST 2.: PODRŠKA OČUVANJU KULTURNO - ISTORIJSKIH VRIJEDNOSTI

specifični cilj 2.1. (iz plana upravljanja) do 2025. god. zaustaviti neplansku gradnju

specifični cilj 2.1. (iz plana upravljanja): Smanjen broj nelegalno izgrađenih objekata

2.1.1.	Nastavak saradnje sa inspekcijama	Broj nadzora i kontrole nelegalno izgrađenih objekata		X	X	X	X	AUZP/Stručna služba/Služba zaštite	Komunalna inspekcija	n/a	VS,DI	
2.1.2.	Pripremiti model monitoringa i kontrole nad gradnjom objekata unutar Parka	Model pripremljen		X	X	X	X	AUZP/Stručna služba	MTEORRS Sekretarijat za planiranje prostora i održivi razvoj	n/a	VS,DI	

specifični cilj 2.2. (iz plana upravljanja) do 2025. god. spriječiti neplansko odlaganje otpada

specifični cilj 2.2. (iz plana upravljanja): Smanjiti broj nelegalnih deponija u odnosu na nulto stanje

2.2.1.	Izvršiti popis divljih deponija u Parku	Mapa divljih deponija pripremljena		X	X			AUZP/Stručna služba/Služba zaštite	Čistoća doo Ekološka inspekcija	500 e	VS,DI	
--------	---	------------------------------------	--	---	---	--	--	------------------------------------	---------------------------------	-------	-------	--

2.2.3.	Nastaviti akcije čišćenja	Lokacije divljih deponija sanirane	x	x	AUZP/Stručna služba/Služba zaštite	Čistoća doo Zelenilo d.o.o. Volonteri	500 e	VS,DI
2.2.4.	Postavljanje infrastrukture za propisno odlaganje otpada (korpe i kontejneri)	Korpe i kontejneri postavljeni (na 3 ključne lokacije)	x	x	AUZP/Stručna služba/Služba zaštite	Čistoća doo Donatori	500 e	VS,DI

TEMATSKA OBLAST 3.: PODRŠKA ODRŽIVOM KORIŠĆENJU PRIRODNIH DOBARA

KATEGORIJA AKTIVNOSTI	KOD	AKTIVNOST	INDIKATOR SPROVOĐENJA AKTIVNOSTI	PRIORITET	DINAMIKA SPROVOĐENJA				ODGOVORNA LICA ILI ORGANIZACIONA JEDINICA	DRUGI SARADNICI U REALIZACIJI	PROCJENA SREDSTAVA	IZVORI SREDSTAVA (VS-vlastita sredstva, DI - drugi izvor)	NAPOMENA
					Q1	Q2	Q3	Q4					

Specifični cilj 3.1. (iz plana upravljanja): Do 2025. godine zauspostaviti neodrživo branje hotovnica

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Ukupne površine borovnjaka nepromijenjene

Nastavak saradnje sa lokalnim stanovništvom i praćenje dvije reprezentativne lokacije borovnjaka													
3.1.1.		Organizovati sistem nadzora i kontrole reprezentativnih lokacija	Broj održanih sastanaka		AUZP	Lokalno stanovništvo	n/a	VS					
3.1.2.		Postavljanje sistema nadzora i kontrole reprezentativnih lokacija	Broj nadzora i kontrole reprezentativnih lokacija										
			Sistem nadzora i kontrole organizovan										

Specifični cilj 3.2. (iz plana upravljanja): Do 2025. godine zauspostaviti sve oblike neodrživog korišćenja šuma

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Održati najmanje nultu stanje po šumskim odelenjima

<p>Unaprijediti saradnju sa Upravom za gazdovanje šumama i lovštima u cilju obezbjeđivanja nesmetanog protoka informacija i zajedničkih aktivnosti na praćenju stanja šumskog fonda</p> <p>Aktivno saradivati sa nadležnim ministarstvom,</p>	<p>Broj sastanaka</p>	<p>x x x x</p>	<p>AUZP</p>	<p>UGŠL MPVŠ MTEORRS EPA</p>	<p>n/a</p>	<p>VS</p>
<p>Upravom za gazdovanje šumama i lovštima na izradi novih programa/planova gazdovanja šumama</p>	<p>Broj datih mišljenja</p>	<p>x x x x</p>	<p>AUZP</p>	<p>UGŠL MPVŠ MTEORRS EPA</p>	<p>n/a</p>	<p>VS</p>
<p>Izvršiti uvid u stanje na terenu i pripremiti plan nadzora, mjera zaštite i revitalizacije degradiranih lokacija</p>	<p>Broj terenskih obilazaka</p>	<p>x x x x</p>	<p>AUZP/Služba zaštite</p>	<p>MPVŠ MTEORRS EPA ŠUMARSKI FAKULTET</p>	<p>Kroz GEF 7 projekat</p>	<p>Kroz GEF 7 projekat</p>
<p>Uspostaviti saradnju sa vlasnicima privatnih šuma na području parka</p>	<p>Saradnja uspostavljena</p>	<p>x x</p>	<p>AUZP</p>	<p>UGŠL Vlasnici privatnih šuma</p>	<p>Kroz GEF 7 projekat</p>	<p>Kroz GEF 7 projekat</p>
<p>Organizovati radionicu o značaju zaštite šuma za vlasnike privatnih šuma</p>	<p>Radionica održana</p>	<p>x x</p>	<p>AUZP</p>	<p>MTEORRS/GEF7 Parkovi Dinarida</p>	<p>DI</p>	<p>DI</p>
<p>Nastaviti zajedničke akcije Šumarske inspekcije i Službe zaštite (sistem patrole i osmatranja)</p>	<p>Broj terenskih obilazaka Broj prijava</p>	<p>x x</p>	<p>AUZP/Služba zaštite</p>	<p>Šumarska inspekcija</p>	<p>VS,DI</p>	<p>VS,DI</p>

Specifični cilj 3.3. (iz plana upravljanja) Do 2025. godine eliminisati pojavu antropogenih požara na teritoriji Parka

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Smanjen broj antropogenih požara na teritoriji Parka

3.3.1.	Saradnja sa Službom zaštite i spašavanja na Pripremi protokola o preventivnom djelovanju u slučaju požara za PP Komovi	Saradnja uspostavljena; Protokol za PP Komovi pripremljen	x	x	AUZP	Služba zaštite i spašavanja Glavnog grada	n/a	VS
3.3.2.	Izvršiti nabavku i raspodjelu opreme za gašenje požara na terenu	Nabavljena protivpožarna oprema	x		AUZP	Lokalno stanovništvo Udruženje stočara Donator	6000 e	DI
3.3.3.	Nastavak edukacije renđera i renđera volontera o preventivnom djelovanju u slučaju požara	Broj obučenih renđera Broj obučenih renđera - volontera	x		AUZP	Volonteri	n/a	DI
3.4.2.	Organizovanje edukacije lokalnog stanovništva o kontroli vatre i djelovanju u slučaju požara	Edukacija lokalnog stanovništva sprovedena	x		AUZP	Lokalno stanovništvo	600 e	DI

Specifični cilj 3.4. (iz plana upravljanja): Do 2025. godine spriječiti degradaciju vodenih objekata u Parku

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Broj saniranih vodenih objekata u odnosu na nulto stanje

3.4.1.	Saradnja sa ZHMS/UV u cilju mapiranja vodenih objekata u Parku	Saradnja uspostavljena	x	x	AUZP/Stručna služba	ZHMS Uprava za vode	n/a	VS,DI
3.4.2.	Započeti proces mapiranja vodenih objekata	Formirana radna grupa	x		AUZP	ZHMS Uprava za vode	n/a	VS,DI

Specifični cilj 3.5. (iz plana upravljanja): Do 2026. povećati kapacitet suma za čuvanje ugljenika za najmanje 20%

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Povećanje revitalizovanih površina opožarenih lokaliteta

3.5.1.	Nastavak saradnje sa UGŠL/BTF u cilju mapiranja opožarenih i degradiranih šumskih lokaliteta u Parku	Saradnja uspostavljena	x	AUZP/Stručna služba	ZHMS UGŠL Biotehnički fakultet	n/a	VS
3.5.2.	Praćenje mapiranih opožarenih i degradiranih šumskih lokaliteta u Parku	Broj terenskih obilazaka	x x	AUZP/Stručna služba	UGŠL Biotehnički fakultet Institut za šumarstvo AD	n/a	VS,DI

Specifični cilj 3.6. (iz plana upravljanja): Do 2025. unaprijediti održivo gazdovanje šumama

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Stabilne šumske sastojine

3.6.1.	Davanje mišljenja/stručne ocjene o uticaju planiranih radnji, aktivnosti i djelatnosti na zaštićeno područje za planove i programe gazdovanja šumama za koje nije rađena procjena uticaja na životnu sredinu	Broj datih mišljenja, sugestija; Uspostavljena redovna komunikacija	x x x x	AUZP/Stručna služba	MPŠV UGŠL	n/a	VS,DI
3.6.2.	Zajednički izlasci na teren sa MPŠV i Upravom za šume u cilju praćenja stanja šumskih kompleksa	Broj terenskih izlazaka	x x	AUZP/Stručna služba	MPŠV UGŠL	n/a	VS,DI

Specifični cilj 3.7. (iz plana upravljanja): Do 2025. uspostaviti šumski red na najmanje 30% teritorije gazdinskih jedinica

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Šumski red uspostavljen na gazdinskim jedinicama gdje prethodno nije bio

3.7.1.	Posebno pratiti gazdinske jedinice gdje su potpisani ugovori o korišćenju šuma u državnoj svojini Nastavak saradnje sa Šumarskom inspekcijom i Upravom za gazdovanje šumama i lovištima cilju praćenja poštovanja šumskog reda	Broj izlazaka u GJ	x	x	x	AUZP/Služba zaštite	UGŠL	n/a	VS,DI
3.7.2.	Broj terenskih obilazaka Broj prijava za nepoštovanje šumskog reda		x	x	x	AUZP/Služba zaštite/Stručna služba	MPŠV UGŠL	n/a	VS,DI

Specifični cilj 3.8. (iz plana upravljanja): Do 2025. godine spriječiti krivolov ciljnih vrsta na ciljnim lokacijama

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Smanjenje učestalosti krivolova na ciljnim lokacijama

3.8.1	Uspostaviti saradnju sa Lovačkim savezom CG i Lovačkim udruženjem Podgorica	Saradnja uspostavljena	x	x	x	AUZP	Lovački savez, Lovačko udruženje Podgorica	n/a	VS
3.8.2.	Prikupiti informacije u saradnji sa lovačkim organizacijama, naučno-istraživačkim institucijama i NVO u cilju popisa i distribucije lovnih vrsta na teritoriji Parka	Prikupljene informacije o lovnim vrstama	x	x	x	AUZP/Služba zaštite/Stručna služba	Lovački savez, PMF NVO	n/a	VS

Specifični cilj 3.9. (iz plana upravljanja): Do 2025. god. spriječiti neplansko odlaganje otpada

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Smanjiti broj nelegalnih deponija u odnosu na nulto stanje

3.9.1.	Izvršiti popis divljih deponija u Parku	Mapa divljih deponija pripremljena	x	x		AUZP/Stručna služba/Služba zaštite	Čistoća doo Ekološka inspekcija	500 e	VS,DI
--------	--	---------------------------------------	---	---	--	--	---------------------------------------	-------	-------

KOD	AKTIVNOST	INDIKATOR SPROVOĐENJA AKTIVNOSTI	PRIORITET	DINAMIKA SPROVOĐENJA	ODGOVORNA LICA I/II ORGANIZACIONA JEDINICA	DRUGI SARADNICI U REALIZACIJI	PROCJENA SREDSTAVA	IZVORI SREDSTAVA (VS-vlastita sredstva, DI - drugi izvori)	NAPOMENA
			Q1	Q2	Q3	Q4			
3.9.2.	Nastaviti akcije čišćenja	Lokacije divljih deponija sanirane	x	x			500 e	VS,DI	Čistoća d.o.o. Zelenilo d.o.o. Volonteri
3.9.3.	Postavljanje infrastrukture za propisno odlaganje otpada (korpe i kontejneri)	Korpe i kontejneri postavljeni (na 3 ključne lokacije)	x				500 e	VS,DI	Čistoća d.o.o. Donatori

TEMATSKA OBLAST 4.: UPRAVLJANJE POSJEĆIVANJEM, EDUKACIJA, INTERPRETACIJA I PROMOCIJA

KATEGORIJA AKTIVNOSTI	KOD	AKTIVNOST	INDIKATOR SPROVOĐENJA AKTIVNOSTI	PRIORITET	DINAMIKA SPROVOĐENJA	ODGOVORNA LICA I/II ORGANIZACIONA JEDINICA	DRUGI SARADNICI U REALIZACIJI	PROCJENA SREDSTAVA	IZVORI SREDSTAVA (VS-vlastita sredstva, DI - drugi izvori)	NAPOMENA
				Q1	Q2	Q3	Q4			
<i>Specifični cilj 4.1. (iz plana upravljanja): Do 2025. uspostaviti sistem upravljanja posjećivačima</i>										
Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Broj posjetilaca u parku raste										
4.1.1.	Nabavka i postavljanje 2 kontrolne kućice i 2 rampe	Kontrolne kućice i rampe postavljene	x	x	x			21 000e	VS,DI	Građevinska firma
4.1.2.	Postavljanje signalizacije (info table, edukativne table)	Info table i edukativne table postavljene	x	x				5000 e	VS,DI	Donatori Projektant Izvođač radova
4.1.3.	Izgradnja i obilježavanje parking prostora	Parking prostor izgrađen i obilježen	x	x				3000 e	VS,DI	Donatori Projektant Izvođač radova
4.1.4.	Postavljanje vidikovca	Vidikovac napravljen	x	x				1000 e	VS,DI	Donatori
4.1.5.	Markiranje nove staze u okviru parka	Staza markirana	x	x	x			500 e	VS,DI	Planinarski savez

4.1.6	Postavljanje mjesta za roštilj kod Bukumirskog jezera	Mjesto za roštilj postavljeno	x	AUZP	Donatori Projektant Izvođač radova	700 e	VS, DI
4.1.7.	Izgradnja govna od kamena koji je sa područja parka	Govno izgradjeno	x	AUZP/Služba zaštite/Stručna služba	Donatori	7000 e	VS, DI

Specifični cilj 4.2. (iz plana upravljanja): Do 2025. uspostaviti najmanje tri turistička proizvoda u Parku

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Tri turistička proizvoda uspostavljena

4.2.1.	Izvršiti analizu turističkih proizvoda na teritoriji Parka	Analiza izvršena	x	x	TOP Donator Turističke agencije	n/a	DI
4.2.2	Uspostaviti saradnju sa turističkim agencijama	Saradnja uspostavljena	x	x	Turističke agencije	n/a	VS, DI

Specifični cilj 4.3. (iz plana upravljanja): Do 2025. Park sprovedi strateški plan komunikacije

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Strateški plan sproveden

4.3.1.	Pripremiti plan komunikacije	Plan komunikacije pripremljen	x	AUZP/Stručna služba	PG Biro		VS
4.3.2.	Unaprijediti i održavati website i društvene mreže	Broj pregleda i pratilaca	x	AUZP/Stručna služba	IT firma		VS
4.3.3.	Nastaviti komunikaciju sa medijima (TV i štampani mediji)	Broj objavljivanja u medijima objavljenih članaka	x	x	TV Štampani mediji Portali		VS
4.3.4.	Pripremiti info letak o Parku i mapu sa zanimljivim lokacijama	Info letak pripremljen Mapa odštampana	x	AUZP/Stručna služba	Dizajnerska firma Štamparija		VS, DI

Specifični cilj 4.4. (iz plana upravljanja): Do 2025. Park ima uspostavljen sistem edukacije lokalnog stanovništva

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Lokalno stanovništvo edukovano o pitanjima zaštite životne sredine

4.4.2.	Pripremiti edukativni program o značaju zaštite životne sredine za lokalno stanovništvo	Edukativni program pripremljen	x	x	AUZP	Donator UCG UDG UM	1000 e	VS,DI
4.4.2.	Organizovati radionice o značaju zaštite životne sredine za lokalno stanovništvo	Broj održanih radionica	x	x	AUZP	Donator UCG UDG UM	3000 e	VS,DI

Specifični cilj 4.5. (iz plana upravljanja): Do 2025. Park ima uspostavljen Program edukacije za škole na teritoriji Glavnog grada

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Program edukacije za škole na teritoriji Glavnog grada uspostavljen

4.5.1.	Pripremiti edukativni program "Škola u prirodi"	Edukativni program pripremljen	x		AUZP/Stručna služba	Donatori	1000 e	VS,DI
4.5.2.	U saradnji sa osnovnim školama na teritoriji Glavnog grada organizovati edukativne radionice	Broj održanih edukativnih radionica	x	x	AUZP/Stručna služba	Osnovne škole na teritoriji Glavnog grada	3000 e	VS,DI

Specifični cilj 4.6. (iz plana upravljanja): Do 2025. Park ima uspostavljen program edukacije ključnih institucionalnih aktera

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Sprovedene obuke za ključne institucije

4.6.1.	Pripremiti edukativni program iz domena zaštite prirode za ključne institucije	Edukativni program pripremljen	x		AUZP/Stručna služba	Donatori Uprava za gazdovanje šumama i lovištima MUP Sudstvo Tužilaštvo	1000 e	VS,DI
--------	--	--------------------------------	---	--	---------------------	---	--------	-------

4.6.2.	Organizovati radionice o zaštiti prirode	Broj održanih radionica	x	AUZP	Donatori Uprava za gazdovanje šumama i lovištima MUP Sudstvo Tužilaštvo	3000 e	VS,DI
--------	--	-------------------------	---	------	---	--------	-------

Specifični cilj 4.7. (iz plana upravljanja): Do 2025. Park ima uspostavljen volonterski program

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Volonterski program pripremljen i promovisan

4.7.1.	Nastaviti sa pripremom volonterskog programa u Parku	Pripremljen volonterski program	x	x	AUZP/Služba zaštite/Stručna služba	Donatori	1000 e	VS,DI
4.7.2.	Ažurirati bazu volontera uključivanjem lokalnog stanovništva PP Komovi	Broj volontera	x		AUZP/Služba zaštite/Stručna služba	Donatori	n/a	VS,DI
4.7.3.	Promocija programa i organizovanje akcija uz učešće volontera	Broj sprovedenih akcija	x	x	AUZP/Služba zaštite/Stručna služba	Donatori	1000 e	VS,DI

TEMATSKA OBLAST 5.: SARADNJA S LOKALNOM ZAJEDNICOM

KATEGORIJA AKTIVNOSTI	KOD	AKTIVNOST	INDIKATOR SPROVOĐENJA AKTIVNOSTI	PRIORITET	DINAMIKA SPROVOĐENJA				ODGOVORNA LICA ILI ORGANIZACIONA JEDINICA	DRUGI SARADNICI U REALIZACIJI	PROCJENA SREDSTAVA	IZVORI SREDSTAVA (VS-Vlastita sredstva, DI - drugi izvori)	NAPOMENA
					Q1	Q2	Q3	Q4					

Specifični cilj 5.1. (iz plana upravljanja): Do 2025. održati isti broj katuna i stocara na teritoriji Parka u odnosu na nulta stanje

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Broj katuna, gazdinštava i grla najmanje na nivou nultog stanja

5.1.1.	Nastaviti sa prikupljanjem podataka o aktivnim katunima i strukturi gazdinstava	Broj aktivnih katuna	x	x	x	x	AUZP/Stručna služba	n/a	VS	MPŠV Biotehnički fakultet Laboratorija za mljekarstvo
5.1.2.	Nastaviti saradnju sa Biotehničkim fakultetom	Broj održanih sastanaka	x	x	x	x	AUZP/Stručna služba	n/a	VS	Biotehnički fakultet Laboratorija za mljekarstvo

Specifični cilj 5.2.: (iz plana upravljanja): Do 2026. unaprijediti tržište poljoprivrednih proizvoda

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Zastupljenost poljoprivrednih proizvoda na tržišta povećana

5.2.1.	Započeti popis poljoprivrednih proizvođača i njihovih proizvoda	Popis urađen	x				AUZP/Služba zaštite/Stručna služba	1000 e	VS,DI	Biotehnički fakultet Privredna komora Crne Gore MONSTAT
5.2.2.	Uspostaviti saradnju sa Privrednom komorom/ Udruženje poljoprivrednih proizvođača	Saradnja uspostavljena	x				AUZP/Stručna služba	n/a	VS,DI	Privredna komora Crne Gore
5.2.3.	Uspostaviti saradnju sa Zavodom za statistiku Crne Gore (MONSTAT)	Saradnja uspostavljena	x				AUZP/Stručna služba	n/a	VS,DI	Zavod za statistiku Crne Gore

Specifični cilj 5.3.: (iz plana upravljanja): Do 2025. unaprijediti kapacitete lokalnih zajednica za unapređenje ruralnog razvoja

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Najmanje 10% lokalnog stanovništva je prošlo neki od edukativnih događaja

5.3.1.	Pripremiti program edukacije lokalnog stanovništva za	Program edukacije pripremljen	x				AUZP/Stručna služba	1000 e	DI	MPŠV Sektretarijat za
--------	---	-------------------------------	---	--	--	--	---------------------	--------	----	--------------------------

Specifični cilj 6.1. (iz plana upravljanja): Do 2025. Park ima usvojena relevantna akta i administrativne procedure

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Relevantna akta i administrativne procedure usvojene

6.1.1.	Nastaviti sa izradom administrativnih procedura, pravilnika i protokola AUZP	Broj pozakonskih akata pripremljen i usvojen	AUZP	VS,DI
		x x x x	x	n/a
				VS,DI

Specifični cilj 6.2. (iz plana upravljanja): Do 2025. Park ima uspostavljene mehanizme saradnje sa lokalnim zajednicama i drugim subjektima

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Mehanizam saradnje sa lokalnim zajednicama uspostavljen

6.2.1.	Formirati zajedničko radno tijelo sa opštinama Andrijevica i Kolašin	Zajedničko radno tijelo formirano	AUZP	VS
		x		
				VS
6.2.2.	Održavati redovne sastanke	Broj održanih sastanaka	AUZP	VS,DI
		x x x x	x	
				VS,DI

Specifični cilj 6.3. (iz plana upravljanja): Do 2025. Park sprovođi plan internog usavršavanja kadrova

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Kadrovi Agencije obučeni

6.3.1	Povećati broj zaposlenih u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta	Broj novozaposlenih	x	x	x	x	AUZP	n/a	VS
6.3.2.	Organizovati obuke za zaposlene u skladu Programom obuke	Broj realizovanih obuka	x	x	x	x	AUZP	n/a	DI
6.3.3.	Izraditi vodič o prepoznavanju zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta u Parku	Vodič izrađen	x				AUZP/Stručna služba	500 e	DI

Specifični cilj 6.4. (iz plana upravljanja): Do 2025. Park posjeduje tehničku opremu za rad, monitoring, nadzor na terenu

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Tehnička oprema nabavljena

6.4.1.	Nabaviti neophodnu kancelarijsku opremu	Oprema nabavljena	x	x			AUZP	3500 e	VS,DI
6.4.2.	Nabaviti neophodnu tehničku opremu za rad, monitoring i nadzor na terenu	Oprema nabavljena	x	x			AUZP	6000 e	VS,DI

Specifični cilj 6.5. (iz plana upravljanja): Do 2025. Park ima uspostavljena najmanje tri mehanizma finansiranja

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Finansijski mehanizmi uspostavljeni

6.5.1.	Pripremiti analizu finansijskih mehanizama	Finansijska analiza pripremljena	x		x		AUZP	3000 e	DI
--------	--	----------------------------------	---	--	---	--	------	--------	----

Specifični cilj 6.6.: (iz plana upravljanja): Do 2025. Park godišnje ima najmanje jedan novi projekat finansiran kroz projektne grant šeme

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Jedan Projekat finansiran kroz projektne grant šeme

6.6.1.	Izvršiti obuku zaposlenih za projektni menadžment	Sprovedena osnovna obuka	x	x	x	AUZP	n/a	VS,DI
6.6.2.	Nastaviti komunikaciju sa potencijalnim donatorima	Redovna komunikacija uspostavljena (imenovane kontakt osobe za komunikaciju sa potencijalnim donatorima)	x	x	x	AUZP	n/a	VS,DI
6.6.3.	Uspostaviti sistem praćenja poziva za grantove	Sistem praćenja poziva uspostavljen	x	x	x	AUZP	n/a	VS
6.6.4.	Pripremati najmanje jednu aplikaciju godišnje za grant pozive	Aplikacija pripremljena	x	x	x	AUZP	n/a	VS

Specifični cilj 6.7.: (iz plana upravljanja): Do 2025. Park ima opremljen objekat za boravak Službe zaštite unutar Parka

Indikator specifičnog cilja (iz plana upravljanja): Službe Parka koriste objekat za svoj rad

6.7.1.	Nastaviti procjenu postojećih objekata u opštinskom ili državnom vlasništvu koji bi bili adekvatni za boravak Službe zaštite unutar Parka	Procjena postojećih objekata u opštinskom ili državnom vlasništvu pripremljena	x	AUZP	Sekretariat za lokalnu samoupravu Uprava za imovinu Uprava za katastar i državnu imovinu	n/a	VS,DI
--------	---	--	---	------	--	-----	-------

V IZVORI FINANSIRANJA

Za realizaciju Programa upravljanja zaštićenim područjem Park prirode "Komovi" za 2024. godinu potrebno je obezbijediti namjenska sredstva za:

1. Čuvanje i unapređenje zaštićenog područja (obilazak terena, oprema za Službu zaštite (Rendžersku službu) i Stručnu službu, administrativne poslove, obuke, materijalne troškove, zaradu za zaposlene);
2. Obilježavanje zaštićenog područja (troškovi izrade projekta i postavljanja - nove signalizacije, održavanje, postavljanje mobilijara);
3. Prikazivanje zaštićenog područja (troškovi izrade brošura i mapa);
4. Praćenje stanja zaštićenog područja (izrada stručnih studija, naučno-istraživački rad).
5. Administrativni troškovi

Budžetom Glavnog grada za 2024. godinu za Agenciju su opredijeljena sredstva u iznosu od 362.000 eura. Od ovog iznosa predviđeno je:

- 300.000,00 eura za javnu funkciju,
- 50.000,00 eura za infrastrukturu na prostoru zaštićenih područja i
- 12.000,00 eura za nabavku potrebne opreme,

dok će se ostale aktivnosti finansirati iz eksternih izvora, donacija i odobrenih projekata.

VD IZVRŠNA DIREKTORICA

Jasna Gajević